

Okulda kişilerarası ilişkiler ve iletişim

Siz kendinizi nasıl bir öğretmen olarak hayal ediyorsunuz?

Nasıl bir sınıf ortamı?

Nasıl bir iletişim?

# Okul

- İletişimin en yoğun gerçekleştiği yerlerden birisi
- İdareciler- öğretmenler-öğrenciler- aile

# Öğretmen-öğrenci iletişimi

- Sınıfta olumlu davranışlarda artış ( olumlu iletişim + etkili geribildirim)
- Değer veren
- Yargılamadan olumlu insan olarak alan
- Samimi ve dürüst tavır
- Empati kurabilen

# ÖĞRETMENLERDE OLMASI GEREKEN ÖZELLİKLER

- EMPATİ
- SAYDAMLIK
- EŞİTLİK
- ETKİLİLİK
- YETERLİLİK

# Kabul etmeme dili

- Gerçekleri söyleme, öğüt verme ve açıklama
- Övme ve değerlendirme iyi davranışları pekiştirir
- Soru sormak

Öğretmenlerin sınıf içi iletişimi iyileştirmek için  
(Demirel, 2008: 182):

- Öğretmen konuşma yeteneğini geliştirmeli,
- Öğretmen dersi iyi bir şekilde planlamalı,
- Öğrencinin ihtiyaçlarını, yeteneklerini ve ilgilerini değerlendirmeli,

Demirel, Ö. (2008). Öğretme Sanatı - Öğretim İlke ve Yöntemleri (13 b.). Ankara: Pegem Akademi.

# Öğretmenlerin sınıf içi iletişimi iyileştirmek için

(Demirel, 2008: 182):

- Eğitimi esnasında öğrencinin ilgisini dağıtan gürültü faktörünü ortadan kaldırmalı,
- İyi bir iletişim ve eğitim için, daha fazla duyu organına hitap edilmeli, bunun için de birden fazla araç gereç kullanılmalı, düz anlatım ya da laf salatasından (verbalism) kaçınılmalı,
- Zor ve öğrencinin anlayamayacağı teknik öğretim araçlarından kaçınılmalıdır



# Sınıfta etkin dinleme

- Öğretmen öğrenciyi anladığına dair geri ileti verir.
- Bunu yaparken:
  - Öğrenci kendi sorunlarını çözer
  - Öğrencinin söylediği duygu ve düşünceler gerçektir
  - Öğrencilerin sorunları gizliliğine saygı duymalıdır

# Öğretmen etkin dinlerse?

- Tartışmaya cesaretlendirir
- Dirençli olan öğrencinin direnci kırılır
- Bağımlı ve boyun eğen öğrenci desteklenir
- Olumsuzluklarla ilgili duygu paylaşımı mümkün olur

# Öğretmenin iletişim dili

- Sen dili - yargılama
- Ben dili - duyguyu dile getirme  
(saydam, dürüst, öğrencilerin kendileri ile anlamlı ilişki kurabilme)

BEN DİLİ ile:

Öğrencilerin davranışlarında değişim olması

Öğrenciyi olumsuzlukla değerlendirme durumunun düşük olması

Özsaygı düzeylerinin etkilenmesi

# İletişim engelleri

- **Öğretmen kaynaklı**

Öğrencileri iyi tanımama

Alan bilgi eksikliği

Derse hazır olmama

Sadece sözlü mesaj kullanımı

Anlaşılmayan sözcük kullanımı

İlgi çekici olmayan yöntem ve teknik kullanımı

Kendi iletişiminin öğrenci üzerinde etkisini öz ardı etme

Yetersizlikler (materyal ya da fiziksel)

- **Öğrenci kaynaklı**

Sınıfta olma amacının farkında olmama

Hayaller dalma

Tepki verme sorumluluğundan kaçma

Motivasyon düşüklüğü

# Sözsüz mesajlar

- Beden hareketleri
- Ses ve konuşma
- Sözel davranış

# İletişim önerileri

## öğretmene düşen görevler

- Derse hazırlık
- Ders saatlerine özen
- Yapılması gerekenler ile ilgili ölçütlerin verilmesi
- Net ifadeler
- Beklentilerin ne olduğunun söylenmesi
- Öğrencilerden geribildirim almaya istekli olma
- İsim ile hitap
- Hiçbir öğrencinin ihmal edilmemesi
- Hatalara anlayış

Öğrenci- öğrenci iletişimi

- Öğrencilerin birbiri ile iletişimi
- Özsaygı kazanımı

İlköğretim döneminde:

- Karşı cins / farklı olan çocuklarla fiziksel / akademik anlamda dalga geçilmesi
- Lider olmak için arkadaşları ezme



- Kedinin ifadenin doğru yolunu bilmezsen,
- Yıkıcı dil kullanımı
  
- Öğretmenin serbest zamanlarda: empati, koşulsuz kabul, saygı vb... konularda bilgi vermesi
- Yıkıcı rekabete engel- kıyaslama yok...
- Akran etkisi

# Çocuklarla iletişim

- Emir verme
  - Tepkileri göz ardı etme
  - İLETİŞİM DEĞİL!
- 
- Göz teması, beden yakınlığı, çocuğun sözünü kesmeden dinleme

# Çocuklarla iletişim

- Kurallar belirsizliği ortadan kaldırır!
- Tutarlı kural uygulaması aile okul işbirliği
- Duygusal ceza fizikse ceza kadar / daha da yıkıcı  
( seni sevmeyeceğim artık, bana anne deme, kendine yeni bir anne bul)

Çocuğun gelişim dönemleri bilmek ( yetişkinlerin beklentilerini gerçekçi oluşturmaları)

İlkokul öğrencisi oyuna dalıp, temel ihtiyaçlarını gidermeyi unutabilir!  
Hatırlatma iyi olabilir!

# Sınıf ortamı & öğretmenle ilişkiler

- Tek yönlü iletişimden

Öğretmenin bilgiyi kendi tekelinde gördüğü

- Çok yönlü iletişime

Karşılıklı mesaj alışverişi

# İletişim becerilerini kullanırken

- Sıcakkanlı-arkadaşça ve keyif alma
- Öğrenci isteklerini sınıfta ifade etmesi için destek olma
- Öğrenciyi anlayan kabul eden, olumlu duygular yaşamasını sağlayan yaklaşım
- Duygularını anlamalı, öğrencilerle ilgilenme konusunda uygun ortam yaratmalı

# Disiplin sađlama endiřesi

- Baskıcı
  - Yargılama
  - Suçlama
  - Alay etme
  - Tehdit
- 
- Reddetme başkaldırma savunucu tutumu arttırır.

# Etkileşim ortamı

- Öğretmenin öğretim sürecindeki rolü
- Sosyal yeterliliği > teknik yeterliliğinden
- Öğrencileri olduğu gibi kabul
- Uygun iletişim kurma
  
- Öğrenme ve yüksek başarı yakalamasına katkı sağlar.

# Veli-öğretmen

Amaç: ailenin okula yönelik tutumunu etkilemek ve değiştirmek

- Okul hakkında bilgi sahibi olma isteđi (aile)
- Her gün gelenler ve hiç gelmeyenler
- Okula çağırma, toplantı, yazışma, karşılıklı ziyaret



- Olumlu özellikler ile başlayan anlatım
- Sadece olumsuz- gelmek istememe